

Sygn. akt IX U 2591/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2017 r. w Rybniku

sprawy z odwołania L. M. (L. M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania L. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 30 września 2016r. nr (...)

zmienionej decyzją z dnia 18 listopada 2016 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu L. M. prawo do emerytury począwszy od dnia (...)

Sędzia

Sygn. akt IX U 2591/16

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 września 2016r., zmienionej decyzją z 18 listopada 2016r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu L. M. (M.) prawa do emerytury, na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r., podnosząc brak prawa do świadczenia z uwagi na brak wymaganego ogólnego stażu pracy zaznaczając, iż nie zalicza do tego stażu okresu pracy w gospodarstwie rolnym od 01.07.1972r. do 16.10.1972r., gdyż ubezpieczony nie ukończył 16 roku życia oraz od 17.10.1972r. do 31.08.1973r., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył dokumentu potwierdzającego fakt, że we wnioskowanym okresie rodzice posiadali gospodarstwo rolne.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od decyzji wskazując, iż z przedłożonego aktu notarialnego własności ziemi nr GZ.851/221/76 wynika, że do chwili przekazania gospodarstwa rolnego siostrze ubezpieczonego oraz jej mężowi, właścicielem był ojciec ubezpieczonego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony urodzony (...), w dniu 22 września 2016r. złożył wniosek o emeryturę z obniżonego wieku w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu na dzień 01.01.1999r. staż pracy w wymiarze 24 lat, 8 miesięcy i 12 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym 20 lat, 2 miesiące i 25 dni pracy w warunkach szczególnych.

(dowód: akta organu rentowego).

Ubezpieczony w okresie spornym od ukończenia 16 roku życia, tj. od (...) zamieszkiwał w gospodarstwie rolnym, o powierzchni ponad 4 ha, należącym do ojca ubezpieczonego - W. M. we wsi S., w województwie (...). Oprócz ubezpieczonego i jego ojca, mieszkała w okresie spornym jeszcze siostra ubezpieczonego – bliźniaczka. Pozostałe sześcioro rodzeństwa nie mieszkało już w domu rodzinnym, a matka ubezpieczonego nie żyła od 1970r.

W okresie spornym ubezpieczony był uczniem szkoły podstawowej w S. (pierwsze lata szkoły), a następnie w Ś. oddalonej od miejsca zamieszkania ubezpieczonego o około 3 km. Ubezpieczony chodził do szkoły piechotą lub dojeżdżał rowerem. Nauka w szkole zaczynała się codziennie od g. 8.00 rano i trwała do około g. 13.00.

Ojciec ubezpieczonego w okresie spornym pracował zawodowo w tuczarni, wykonywał pracę zmianową, także w soboty i niedziele.

W gospodarstwie pracował głównie ubezpieczony, a także ojciec w czasie wolnym od pracy zawodowej. Siostra zajmowała się prowadzeniem domu, ale też pomagała ubezpieczonemu w pracach polowych.

W gospodarstwie hodowano krowy, świnie, konie, króliki, drób, uprawiono zboża, ziemniaki, buraki, len oraz łąkę.

Przed zajęciami w szkole ubezpieczony karmił zwierzęta, wyprowadzał je na łąkę, co zajmowało ubezpieczonemu około 1,5 godziny. Po powrocie ze szkoły ubezpieczony wykonywał prace polowe, podorywkę, orkę za pomocą konia. W czasie sianokosów, wykopek, żniw praca trwała cały dzień. Wieczorem ubezpieczony przyprowadzał zwierzęta do obory, karmił. Ubezpieczony usuwał obornik. Pracował przy plewieniu lnu, co wykonywało się ręcznie, także pracował przy uprawie buraków – len i buraki były stale uprawiane, gdyż były zakontraktowane. Len trzeba było ręcznie wrywać i wiązać, także buraki trzeba było tak wrywać, usuwać liście, czyścić. Wszystkie te prace wykonywał ubezpieczony ręcznie. Nadto uprawiane były warzywa i owoce.

Ubezpieczony w okresie spornym codziennie pracował w gospodarstwie co najmniej 4 godziny.

Naukę w Ł. rozpoczął po skończeniu szkoły podstawowej we wrześniu 1973r.

Powyższe ustalił Sąd w oparciu o dokumentację znajdującą się w aktach ZUS, zaświadczenie wystawione przez Wójta Gminy Ś. z 1 marca 2017r. k. 10 a.s., zaświadczenie Starostwa Powiatowego w Ł. z dnia 6.03.2017r. (k.16 a.s.), zaświadczenie z Urzędu Gminy w Ś. z 11.10.1995r. (k.17 a.s.), zeznania świadków H. K. i K. W. złożone przed Sądem Rejonowym w Z. (...) w ramach pomocy sądowej 26 kwietnia 2017r., czas nagrania 00:02:26-00:23:33, protokół elektroniczny k. 37 a.s., zeznania świadków K. U., E. T., W. C. złożone przed Sądem Rejonowym wK. w drodze

pomocy sądowej 24 lipca 2017r. k. 44-49 s.a. oraz zeznania ubezpieczonego złożone na rozprawie przed tut. Sądem 26 października 2017r., czas nagrania 00:12:20-00:26:08, protokół elektroniczny k. 56 a.s.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za przekonywujący, spójny i logiczny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu przeprowadzone postępowanie pozwala na przyjęcie, że ubezpieczony w okresie spornym od 17.10.1972r. do 31.08.1973r. pracował stale, co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy w gospodarstwie rolnym należącym do ojca ubezpieczonego. Własność gospodarstwa rolnego - okoliczność kwestionowaną przez organ rentowy- została wykazana w tutejszym postępowaniu i wynika zarówno z zeznań świadków, jak i przedłożonej dokumentacji, w tym pisma Starostwa Powiatowego w Ł. z 6 marca 2017r. (k. 16 a.s.), zaświadczenia Urzędu Gminy Ś. z 11 października 1995r. (k. 17 a.s.).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało ponadto, że ubezpieczony wykonywał pracę w gospodarstwie rolnym w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie. Ubezpieczony w okresie spornym uczęszczał do szkoły podstawowej, która oddalona była jedynie o 3 km od miejsca zamieszkania, zatem nawet dojście piechotą nie zajmowało ubezpieczonemu dużo czasu. Tym samym pobieranie nauki nie kolidowało ubezpieczonemu z wykonywaniem codziennej pracy w gospodarstwie przynajmniej po 4 godziny. Dodatkowo Sąd miał na uwadze, iż to ubezpieczony faktycznie głównie pracował w tym gospodarstwie, gdyż ojciec ubezpieczonego wykonywał pracę zawodową w tuczarni, w systemie zmianowym, także w soboty i niedziele, a w domu rodzinnym mieszkała jeszcze tylko siostra, która przede wszystkim zajmowała się domem.

W ocenie Sądu, kierując się także doświadczeniem życiowym, praca ubezpieczonego minimum 4 godziny dziennie była niezbędna w tymże gospodarstwie, a z pewnością przekraczała ten wymiar, gdy gospodarstwo miało dużą powierzchnię – ponad 4 ha, prowadzono liczne uprawy, w tym stale buraki i len, hodowano zwierzęta, a praca w gospodarstwie nie była zmechanizowana.

Uznając jw. Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadkom, którzy potwierdzili pracę ubezpieczonego w okresie spornym w gospodarstwie rolnym. Zeznania te Sąd uznał za przekonujące, gdy świadkowie opisali rodzaj upraw i hodowli prowadzonej w tym gospodarstwie oraz zakres i charakter pracy wykonywanej przez ubezpieczonego i gdy informacje te są znane świadkom, ponieważ w okresie spornym byli (...) – świadek K. U. i E. T. były sąsiadkami ubezpieczonego, a pozostali świadkowie to siostry ubezpieczonego, które wcześniej w tym gospodarstwie mieszkały i stąd posiadały bezpośrednią wiedzę na temat charakteru pracy ubezpieczonego w okresie spornym.

Zeznania świadków były zgodne i potwierdzały jednomyślnie, że ubezpieczony pracował w gospodarstwie stale, średnio co najmniej 4 godziny dziennie. Zeznania te korelują z przedłożoną dokumentacją zawartą w aktach emerytalnych oraz aktach tut. Sądu.

Zgodnie z treścią art.10 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1383 ze zm.) przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe: pkt 3: przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Dla zaliczenia okresów pracy w gospodarstwie rolnym na podstawie tego uregulowania prawnego koniecznym jest, aby praca w gospodarstwie rolnym wykonywana była w wymiarze nie niższym niż połowa ustawowego czasu pracy, to jest minimum 4 godziny dziennie (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 03.07.2014r. sygn. akt III AUa 184/14).

Jak wynika z treści art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32,33,39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 31.12.1998r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (tj. 25 lat dla mężczyzn).

Ust. 2 „Emerytura, o której mowa w ust.1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczony spełnia powyższe warunki, albowiem po doliczeniu do uznanego stażu pracy przez organ rentowy spornego okresu pracy w gospodarstwie rolnym w zakresie niezbędnym do uzupełnienia brakującego stażu pracy / art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy jak wyżej/ posiada wymagany staż pracy 25-tu lat przy bezsporności spełnienie pozostałych przesłanek prawa do emerytury na podstawie powołanych przepisów.

Zgodnie z treścią przepisu art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Zajmując takie stanowisko Sąd na podstawie powołanych przepisów, z mocy art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję, przyznając ubezpieczonemu prawo do emerytury począwszy od (...), tj. od ukończenia 60 lat.

Na marginesie jedynie należy wskazać, że Sąd nie podziela argumentacji organu rentowego zawartej w zaskarżonych decyzjach, iż ubezpieczony mógłby nabyć uprawnienia emerytalne w wieku 59 lat ze względu na wykazanie 12 lat, 8 miesięcy i 4 dni okresu pracy górniczej, a to z uwagi na fakt, że w stanie prawnym obowiązującym na dzień wydawania spornych decyzji w przypadku ubezpieczonych urodzonych po dniu 31.12.1948r. podlegający obniżeniu wiek emerytalny ustalany winien być według wieku, o którym była mowa w art.24 ust.1a i 1b. Dla mężczyzn urodzonych po dniu 30.09.1953r., do których zalicza się ubezpieczony, wiek ten wynosił 67 lat (art.24 ust.1b pkt 20 ustawy) – tak Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 19.05.2015r. (sygn. akt III AUa 585/14, LEX nr 1754169).

SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt IX U 2591/16

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...),

3. (...)

(...)